

DAŇOVÉ AKTIVITY 2013

Po dlouhém období daňové labilit v oblasti očekávání pro rok 2013 a následující došlo ke schválení kontroverzního daňového balíčku a dalších daňových zákonů a jejich zveřejnění ve Sbírce zákonů.

Změny přináší zejména zákon o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů č. 500/2012 Sb., a zákon, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů č. 502/2012 Sb., a další související zákony.

Základní přehled změn je dále členěn dle jednotlivých druhů daní:

Daň z přidané hodnoty

Poslanecká sněmovna dne 19. 12. 2012 rozhodla o konečné podobě novely zákona o DPH s účinností od 1. 1. 2013. Tuto novelu 21. 12. 2012 podepsal prezident a 31. 12. 2012 vyšla ve Sbírce zákonů pod č. 502/2012 Sb. Problematika sazeb DPH pro rok 2013 řeší daňový protischodkový balíček – zákon č. 500/2012 Sb.

Novelou (zákon č. 500/2012 Sb.) došlo především ke změnám v sazbách této daně. Zákon č. 500/2012 reaguje především na změny v předpisech EU včetně přepracované úpravy daňových dokladů a dále obsahuje řadu dalších dílčích změn.

Sazby DPH pro rok 2013

19. 12. 2012 přehlasovali poslanci senátní veto a prosadili se tak o zvýšení sazeb DPH. Výsledkem tak je zvýšení těchto sazeb o jeden procentní bod na 15% a 21% s účinností od 1. 1. 2013.

Změny v placení daní

K 1. lednu 2013 dochází ke změnám ve výběru daní. Ze současných 199 finančních úřadů je výběrem daní nově od 1. ledna 2013 pověřeno pouze 14 finančních úřadů umístěných podle správního (krajského) uspořádání České republiky a Specializovaný finanční úřad se sídlem v Praze, který vznikl již k 1. 1. 2012.

Pravidla registrace a priznávání daně

Noví plátcí budou mít bez výjimky zdaňovací období měsíc. V případě kvartálních plátců registrovaných v roce 2011 a dříve se tato změna nedotkne. Budou nadále kvartálními plátcí. Plátcé registrovaný v roce 2012, který bude splňovat podmínky pro volbu čtvrtletního zdaňovacího období a jehož zdaňovacím obdobím pro rok 2012 byl kalendářní čtvrtletí, se podle přechodných ustanovení budou moci rozhodnout, že jeho zdaňovací období pro rok 2013 je i nadále kalendářní čtvrtletí. Tuto skutečnost bude nicméně muset oznámit správci daně, a to nejpozději do konce ledna 2013, jinak se stane automaticky měsíčním plátcem DPH. Stane-li se plátcé, jehož zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí, „nespolehlivým plátcem“, bude od následujícího kalendářního čtvrtletí po tom, kdy se stal nespolehlivým plátcem, jeho zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.

Rozšíření ručení příjemce zdanitelného plnění

Novela rozšiřuje okruh případů, kdy příjemce plnění ručí za daň nezaplacenou poskytovatelem. Nově bude příjemce ručit za nezaplacenou daň i v případě, že provede platbu zcela nebo z části na jiný účet než účet poskytovatele zdanitelného plnění, který bude správcem daně zveřejněn na internetu. Stejně tak bude příjemce plnění ručit za daň nezaplacenou poskytovatelem plnění, pokud bude v okamžiku jeho uskutečnění o poskytovateli zdanitelného plnění zveřejněna prostřednictvím internetu skutečnost, že je **nespolehlivým plátcem**.

Zveřejnění bankovních účtů ve vazbě na ručení příjemce plnění

V této souvislosti **vyvstává všem plátcům registrovaným do konce roku 2012 povinnost**, aby nejpozději do 28. 2. 2013 oznámili správci daně všechna čísla účtů používaná pro ekonomickou činnost. Pokud by plátcí chtěli určit ke zveřejnění jen některá z těchto čísel, resp. jejich zveřejnění odmítnout, musí tak učinit také v této lhůtě. V opačném případě budou 1. 3. 2013 zveřejněna čísla všech účtů uvedená plátcem v přihlášce k registraci. Vzhledem k této lhůtě **by měla být čísla účtů plátců zveřejněna až 1. 3. 2013**, a do této doby tedy nemůže být ručení příjemce plnění aplikováno.

Nespolehlivý plátcem

Novela přináší zavedení institutu nespolehlivého plátce (§ 106a novelizovaného znění zákona). Takto by měl mít správce daně právo označit plátce, který **závažným způsobem poruší své povinnosti vztahující se ke správě daně**. Tento fakt by pak měl být zveřejněn na internetu. Samotné označení plátce jako nespolehlivého by v praxi mnohdy nemuselo být dostatečně stimuluje k nápravě, i proto Ministerstvo financí navrhlo zkomplikovat těmto plátcům odbyt jejich zboží a služeb zavedením **ručení příjemce plnění za daň nezaplacenou tímto nespolehlivým plátcem**.

Vzhledem k tomu, že ručit za daň bude příjemce zdanitelného plnění, znamená toto ustanovení paradoxně zejména zavedení další povinnosti pro všechny poctivé plátce, kteří budou muset nově sledovat, zda jejich obchodní partneři nejsou takto označeni.

Právní úprava daňových dokladů (§ 26 a násl.)

Daňovým dokladem (dále jen „DD“) je písemnost, která splňuje podmínky stanovené v tomto zákoně. DD může mít přitom listinnou, tak i elektronickou podobu a obě tyto formy budou rovnocenné.

DD má elektronickou podobu, je-li vystaven a obdržen elektronicky. Věrohodnost elektronického dokladu je nadále zajištěna zaručeným elektronickým podpisem, elektronickou značkou anebo elektronickou výměnou informací EDI, nově však může být zajištěna i kontrolními mechanismy procesů (§ 34 odst. 4). Vystavování elektronických dokladů není podmíněno souhlasem příjemce..

V novém znění § 29 zákona o DPH vymezeny náležitosti všech daňových dokladů. V následujících ustanoveních jsou uvedeny pouze výjimky (např. pro zjednodušených daňový doklad).

Bude-li doklad vystaven příjemcem zdanitelného plnění, musí být v něm uvedeno sdělení **„vystaveno zákazníkem“**.

Náležitostí daňového dokladu v případě, kdy je povinen daň přiznat odběratel (např. při uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti podle § 92, dále při přeshraničních obchodech), je údaj **„daň odvede zákazník“** – ruší se povinnost uvádět na daňové doklady sdělení, že osobou povinnou přiznat a zaplatit daň je příjemce s odkazem na příslušné ustanovení zákona popř. předpisů EU.

Zjednodušený daňový doklad do 10 tis. Kč lze nově použít i pro bezhotovostní úhrady (§ 30).

Novelou je zrušena povinnost doplňovat údaje přímo na daňovém dokladu při poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě resp. zahraniční osobou (dosavadní § 31 resp. § 32), při pořízení zboží z jiného členského státu podle dosavadního § 35 nebo v režimu přenesení daňové povinnosti podle § 92a.

Při pořízení zboží z jiného členského státu bude dnem vystavení DD den vystavení faktury dodavatelem z jiného členského státu.

Při dodání zboží do jiného členského státu a při poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko musí být DD vystaven do 15 dnů od konce kalendářního měsíce, ve kterém se uskutečnilo plnění.

Změny vyplývající ze změn v předpisech EU k 1. 1. 2013

Jedná se především o nové vymezení **místa poskytnutí služby** pro účely uplatnění společného systému DPH v případě nájmu dopravních prostředků podle směrnice 2008/8/ES – dlouhodobý nájem dopravního prostředku osobě nepovinné k dani se bude řídit místem, kde je zákazník usazen, resp. má bydliště či kde se obvykle zdržuje (§ 10d).

Další změna vyplývá ze směrnice 2010/45 EU upravující pravidla fakturace pro účely DPH včetně elektronické fakturace – např. všechny členské státy budou muset umožnit vystavování zjednodušených faktur (zjednodušených DD dle našeho ZDPH) pro fakturované částky do 100 EUR včetně (toto opatření ČR svým limitem 10 tis. Kč bohatě splňuje).

Novela dále obsahuje

Například nová pravidla pro osvobození převodu staveb podle § 56 (do 31. 12. 2012 pro převody po více jak 3 letech od první kolaudace/prvního užívání, od 1. 1. 2013 nově 5letá lhůta s možností dobrovolného zdanění po uplynutí této lhůty, podle přechodného ustanovení se nová lhůta vztahuje až na stavby nabyté po 31. 12. 2012)

Daň z příjmů fyzických osob

Zavedení výdajových paušálů

Od roku 2013 dochází k omezení při uplatňování výdajových paušálů v třech níže uvedených případech. Aplikace zbylých výdajových paušálů zůstaly beze změny.

- a) Fyzické osoby, které doposud uplatňovaly 40% výdajový paušál u příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, budou od roku 2013 omezení absolutní částkou, kterou mohou uplatnit jako výdaj snižující dílčí základ daně z příjmů. Tento absolutní limit má hodnotu 800.000,- Kč. Efektivně bude mít tato změna dopad na ty osoby, jejichž příjmy za kalendářní rok přesáhnou částku 2.000.000,-Kč. Přesáhne-li fyzická osoba tento limit, zákon jí sice nezakazuje aplikaci režimu výdajového paušálu, ale maximální možný výdaj je omezen částkou 800.000,- Kč. Zároveň při zohlednění zrušení maximálního vyměřovacího základu u zdravotního pojištění, o kterém bude dále pojednáno, bude pro některé poplatníky efektivní daňové zatížení ve srovnání s předcházejícími lety výrazně nepříznivé.
- b) Analogicky fyzické osoby, které do konce roku 2012 uplatňovaly 30% výdajový paušál (týká se příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti i příjmů pronájmu), budou mít

obdobnou restrikci jako v předchozím odstavci s tím rozdílem, že omezení výdajového paušálu je stanoveno v úrovni 600.000,- Kč.

Další omezení při použití výdajových paušálů.

Uplatní-li poplatník výdajový paušál ve výši 30% nebo 40% (§ 7 odst. 7 nebo § 9 odst. 4) a součet základů daně, u kterých byl uvedený paušál použit je vyšší než 50 % celkového základu daně, nemůže tento poplatník:

- a) snížit daň podle na manželku podle § 35ba odst. 1 písm. b);
- b) uplatni daňové zvýhodnění na vyživované dítě.

Solidární zvýšení daně

Další a patrně rovněž ne příliš oblíbenou novinkou je zavedení solidárního zvýšení daně. Solidární zvýšení daně se bude týkat těch fyzických osob, jejich součet příjmů ze:

- a) závislé činnosti a
- b) podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti

překročí 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení, tj. částku 1.242.432,- Kč.

Sazba daně činí 7% ze součtu příjmů uvedených pod písmenky a) a b) přesahujících 48 násobek průměrné mzdy.

Solidární zvýšení daně přináší i povinnost podat daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob a má dopad výpočet výše záloh na daň z příjmů fyzických osob.

Opatření je zavedeno na omezenou dobu pro zdaňovací období 2013 až 2015.

Zrušení slevy na dani pro starobní důchodce

Schválená novela zákona neumožňuje uplatnění základní slevy na dani podle § 35ba pro starobní důchodce. Litera zákona uvádí, že daň se nesnižuje u poplatníka, který k 1. lednu zdaňovacího období pobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu“. Takto schválené znění zákona přímo nahrává určité spekulaci, kdy starobní důchodce se může vzdát 1.1. nároku na starobní důchod. Tím krokem by měla být eliminována z pohledu daňových subjektů účinnost novelizované části § 35ba. Podle ohlasů od klientů jsou dokonce pracovníci správy sociálního zabezpečení na tuto situaci připraveni a ochotně spolupracují. Je však důležité podotknout, že aplikace tohoto postupu bude s pravděpodobností, která hraničí s jistotou, vnímána ze strany správy daní velmi negativně. Proto použití této možnosti doporučuji jen těm klientům, kteří mají rádi „určitou míru hazardu“ a jsou daňově odvážní.

Srážková daň pro nerezidenty

S účinností od roku 2013 se pro daňové nerezidenty, kteří nejsou členy EU nebo nemají s ČR uzavřenu smlouvu o zamezení dvojího zdanění, zavádí zvláštní sazba daně v úrovni 35 % z příjmů uvedených v § 36 odst. 1 písm. a) a b).

Daň z převodu nemovitosti

S účinností od 1.1.2013 bude nově sazba daně z převodu nemovitosti 4%. Nová sazba daně bude účinná na převody, jejichž právní účinky nastanou po 31.12.2012.

Pojistné na sociální zabezpečení

- průměrná mzda pro rok 2013 bude činit 25.884,-Kč
- Maximální vyměřovací základ činí 48 násobek průměrné mzdy, tj. pro rok 2013 částka 1.242.432,-Kč.
- Osoba samostatně výdělečně činné, která vykonává samostatnou výdělečnou činnosti jako vedlejší činnost, bude v roce 2013 povinně účastna na důchodovém pojištění s příjmem přesahujícím částku 62.121,-Kč.
- Minimální měsíční záloha (platná až od podání přehledu o příjmech a výdajích) osoby samostatně výdělečně činné pro rok 2013 bude:
 - o 1.890,-Kč pro osoby vykonávající činnost jako hlavní
 - o 756,- Kč pro osoby vykonávající činnost jako vedlejší
- Nově jsou pro rok 2013 stanoveny redukční hranice v nemocenském pojištění.
- Důchodové spoření – V případě využití II. pilíře důchodového pojištění musí účastník platit pojistné 5% z vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění.

Zdravotní pojištění

- Minimální měsíční záloha osoby samostatně výdělečně činné od 1.1.2013 činí 1.748,-Kč. Osoby, které platí nižší zdravotní pojištění než výše uvedenou částku, mají povinnost upravit výši plateb s účinností od 1.1.2013.
- Pro roky 2013 až 2015 bylo přechodně zrušeno ustanovení o maximální vyměřovacím základu. Toto opatření může mít velmi negativní dopad na celkové daňové zatížení osob samostatně výdělečně činných a osob s příjmy ze závislé činnosti.

Cílem tohoto dokumentu bylo poskytnout stručný přehled zásadních daňových změn, se kterými se můžete od 1.1.2013 potkat. V případě, že by bylo potřeba cokoli doplnit či více specifikovat, neváhejte se na nás obrátit.

za UDS, s.r.o.
Ing. Vlastislav Brabec